

NÁZOR NA ŘEŠENÍ AKTUÁLNÍCH URBANISTICKÝCH PROBLÉMŮ NAŠICH MĚST

Poznámky k výstavě oceněných prací IV. ročníku studentské soutěže o nejlepší urbanistický projekt

Dne 19. dubna letošního roku byla ve dvoraně nového centra VUT v Brně na Antonínské ulici zahájena výstava oceněných prací IV. ročníku soutěže o nejlepší urbanistický projekt společně s úspěšnými pracemi studentů Fakulty architektury VUT v Brně z předchozích tří ročníků.

Vernisáž výstavy, které se zúčastnila řada pozvaných hostů, učitelů a studentů zahájil děkan fakulty architektury VUT v Brně Doc. Ing. Josef. Chybík, CSc. K významu a výsledkům soutěže promluvil i vedoucí ústavu urbanistické tvorby FA VUT v Brně Prof. Ing. arch. Jiří Gregorčík, CSc. a vedoucí ústavu urbanismu ČVUT v Praze a současně předseda asociace pro urbanismus a územní plánování ČR Doc. Ing. arch. Jan Mužík, CSc.

Výstava studentských prací, která je umístěná na 12 přehledně dokumentovaných panelech, potrvá do 17. května.

Celostátní soutěž o nejlepší urbanistický projekt je každoročně vypisovaná pro všechny studenty České republiky na jejichž školách se zpracovávají projekty s urbanistickou tematikou - od úrovně celého města nebo vesnice, až po urbanistický detail.

Dosavadní čtyři ročníky prestižní soutěže proběhly v Praze na fakultě architektury ČVUT, jejíž Ústav urbanismu je hlavním iniciátorem, organizátorem a současně i sponzorem. Dalšími sponzory této významné akce jsou Fakulta architektury VUT v Brně, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR a pražský projekční ateliér U 24.

Soutěž si již při svém zrodu dala za cíl zdůrazňovat význam a specifčnost urbanistické tvorby při regeneraci a obnově našich měst a současně zvýšit zájem studentů o obor i zkvalitnit úroveň dosažovaných výsledků. Vypisovatelům a organizátorům jde především o tvorbu v rámci nově chápané multidisciplinární role urbanismu, jako oboru schopného řídit a koordinovat činnost v území a to i v době měnící se společnosti na přelomu tisíciletí.

Již delší dobu je při hodnocení kvality studijních a projektových prací i výsledného stavu městského prostředí zdůrazňován spíše parciální pohled na jednotlivé architektury, bez vzájemných

funkčních, provozních a prostorových vazeb. Je podceňován kontextuální tvůrčí přístup respektující historické podmínky, specifické charakteristiky jednotlivých městských částí a často i tradiční historií ověřené, stále však platné kompoziční principy, které jsou schopny nejen zvýšit emocionální účín, ale i zajistit lepší orientaci v městském prostředí, jeho čitelnost, srozumitelnost a pochopení. Často jsou opomíjeny prostorově výtvarné vztahy sousedících staveb a celkový výraz městského interiéru - ulic, náměstí, městských částí a nakonec i celého města.

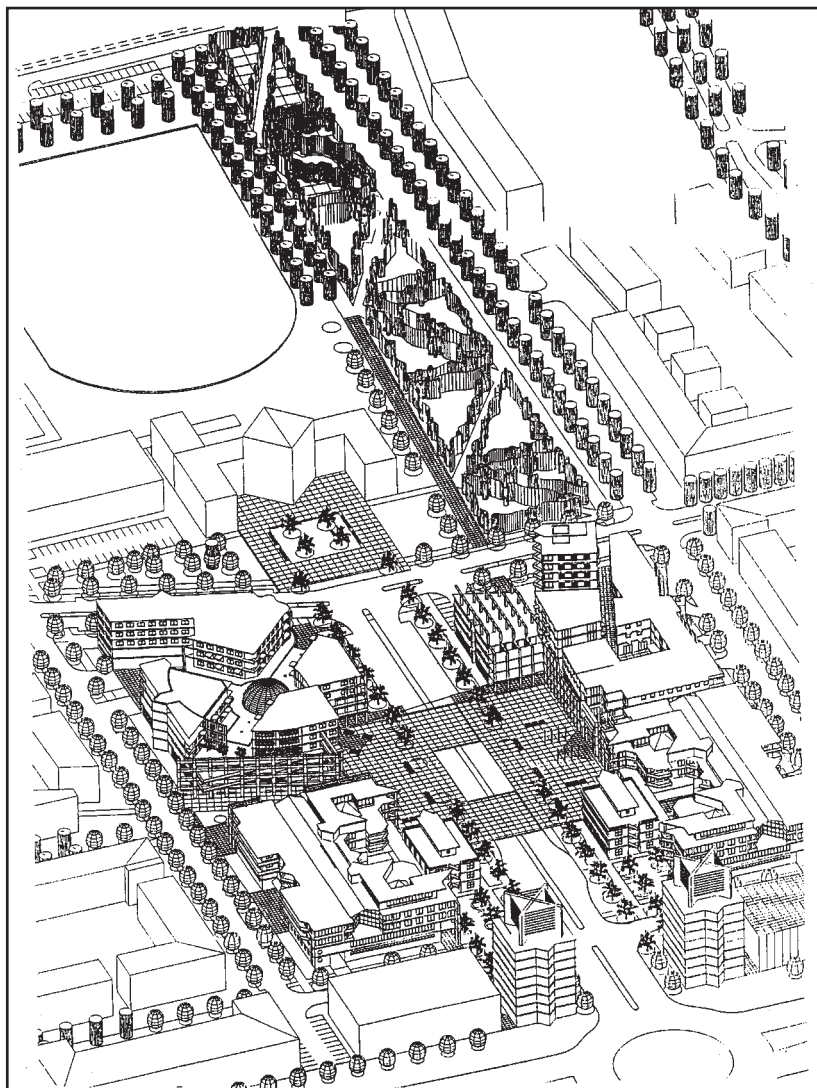
Na výstavě předvedené oceněné práce splnily nejlépe náročná kritéria odborné

poroty, ke kterým v loňském, ale i ve všech předchozích ročnících, patřilo především uplatňování výše uvedených moderních urbanistických principů, ale současně i invence, odbornost, grafická zručnost a sdělnost.

Loňské výsledky IV. ročníku soutěže o nejlepší urbanistický projekt, které tvoří hlavní předmět současné brněnské výstavy byly opět mimořádně úspěšné pro studenty brněnské Fakulty architektury. Již podruhé, a to opět v náročné konkurenci a početní převaze mimobrněnských prací, se podařilo získat studentovi Ivo Lorenčíkovi z FA VUT v Brně nejvyšší cenu. Toto významné ocenění - 1. místo, mu bylo uděleno

Obr. 1: Západní část centra města Prostějova; student Ivo Lorenčík; ved. práce: Doc. Ing. arch. Miloslav Konvička, CSc.; axonometrie

Obr. 2: Centrum obytného souboru Pražská v Olomouci; student: Jan Tomášek; vedoucí práce: Prof. Ing. arch. Jiří Gregorčík, CSc.

odbornou porotou z celkových 27 přihlášených prací za bakalářský projekt řešící západní část centra města Prostějova.

Na druhém místě se umístila práce studentů FA ČVUT Praha Milana Bašného, Blanky Bittnerové, Pavla Meixnera a Lucie Tůmové s urbanistickou studií Sedlece a třetí místo s urbanistickou studií Rohanského ostrova zaujal Ondřej Tuček, rovněž student pražské fakulty architektury ČVUT.

Zvýšenou odměnu získal diplomní projekt Jana Tomáška z FA VUT v Brně, který se zabýval městskou částí Olomouc - Řepčín a práce Tomáše Baleje a Norberta Sedláka z FA ČVUT v Praze, která řešila Prahu - Smíchov. Odměnou byla oceněna urbanistická studie města Varnsdorf, kterou se zabývala Andrea Pašková z pražské Fakulty architektury.

Vystavené studentské práce a to jak z loňského, tak i předchozích ročníků, mají velmi podrobně rozpracovanou analytickou část zakončenou tzv. problé-

movým výkresem. Pokrývají veškerou aktuální urbanistickou problematiku, zabývající se jak tématy příměstského přírodního charakteru, celoměstského významu, tak současně i centry a městskými částmi. Řeší jak regeneraci stávajících částí, tak i návrhy nových komplexů obytné i veřejné výstavby.

Zvláštní důraz je v jednotlivých pracích kladen na komplexitu urbanisticko-architektonických řešení, která se vyznačují přehledností, funkční vyvážeností, provozní logikou a moderním kontextuálně pojatým prostorovým vyjádřením.

Všechny předvedené práce mají obvykle velmi kvalitně zpracovaný tzv. městský interiér, přičemž velká pozornost je věnována přírodním prvkům - vodě, zeleni a městskému mobiliáři (lavičky, osvětlení, fontány, prameníky, informační systém atd.). Ke kvalitnímu parteru obvykle patří i zajímavě pojednaná textura dlažeb a výtvarná díla.

Dosavadní výsledky čtyř ročníků soutěže o nejlepší urbanistický projekt, dle mého názoru, právem přesvědčují pedagogickou i architektonicko-urbanistickou odbornou veřejnost o prospěšnosti akce a tedy i o významu každoročního měření sil mezi studenty a svým způsobem i mezi jednotlivými urbanistickými školami.

V čem je skryt úspěch soutěže? Nejen v již v zmíněné invenci, odbornosti a grafické zručnosti studentů, ale rovněž v konkrétnosti a aktuálnosti zadání. Zadání vycházející z potřeb daného území jsou výsledkem dlouhodobé spolupráce Ústavu urbanistické tvorby FA VUT v Brně s řadou městských a okresních úřadů (např. v Olomouci, Prostějově, Kroměříži, Přerově, Hodoníně a Znojmě) při řešení jejich urbanistických problémů.

Koncepční orgány těchto úřadů tak prostřednictvím studentských prací získávají nejen nápady a náměty, ale často i reálné podklady ke studiím, územním plánům i projektům. Na úspěších studentů však mají svůj nemalý podíl i učitelé ústavu. Kvalita jejich odborného vedení a tedy i výsledků ateliérových prací vychází ze symbiózy teoretických poznatků, vlastních vědeckovýzkumných prací, prací na projektech GA ČR, zkušeností ze studentských workshopů (např. s univerzitou Kaiserslautern), zahraničních pobytů, stáží a exkurzí a současně i výsledků praktické tvůrčí činnosti.

Řada ocenění, které získaly práce studentů Fakulty architektury VUT v Brně ve čtyřech ročnících celostátní soutěži o nejlepší urbanistický projekt (2 první ceny, 2 druhé ceny, 1 třetí cena, 1 zvýšená odměna a 8 odměn) je potvrzením správné cesty Ústavu urbanistické tvorby FA VUT v Brně. Prokazuje se, že vzájemná spolupráce má pozitivní vliv jak na kvalitu výuky, tak současně i na územní přípravu jednotlivých měst.

Soutěž o nejlepší urbanistický projekt si za dobu čtyř předchozích let získala dobré jméno a zdá se, že získaná ocenění z tak prestižní celostátní přehlídky nezůstanou pouze v „rámečku“ na stěně, ale mohou se stát pro studenty vynikajícím doporučením při konkurzech na zahraniční pobyty, odborné stáže i při hledání odpovídajícího zaměstnání. Z tohoto pohledu je dobře, že počínaje příštím rokem převezme Fakulta architektury VUT v Brně organizaci této prestižní soutěže.

Miloslav Kovička